

Sygn. akt VII U 1250/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar-Zapolska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Małgorzata Wronkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2013 r. w Gdańsku

sprawy A. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 26 marca 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i przyznaje ubezpieczonemu A. Ł. prawo do emerytury od dnia 21 marca 2013 r. i ustala, że organ emerytalnym nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

Sygn. akt VII U 1250/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu A. Ł. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153 poz. 1227 ze zm.), tj. nie wykazanie 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 1 stycznia 1978 r. do 31 sierpnia 1991 r. (łącznie: 13 lat i 8 miesięcy), ponieważ w jego ocenie przedłożone świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione w dniu 30 sierpnia 1991 r. przez Przedsiębiorstwo (...) budzi zastrzeżenia, co do faktów w nim zawartych.

Organ wskazał, że niniejszy zakład powołuje się na charakter pracy i stanowisko pracy wymienione w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach [...] w wykazie A dział VIII, poz. 2, 3, pkt 1 oraz Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 19 z dnia 7 lipca 1987 r., jednakże w świadectwie pracy brak jest wyszczególnienia okresów zajmowanych

stanowisk tzn. nie podano, w jakim okresie ubezpieczony zajmował stanowisko „kierowcy samochodu ciężarowego” a w jakim okresie „kierowcy ciągnika”.

Ponadto organ nie zaliczył okresu zatrudnienia od 2 września 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. (łącznie: 7 lat 3 miesiące i 29 dni) jako prace wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ przedłożone świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione w dniu 28 lutego 2001 r. przez (...) Spółkę z o.o. budzi zastrzeżenia co do faktów w nim zawartych.

Powyższy zakład powołuje się na charakter pracy wymieniony w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach |...| w wykazie A dział VIII, poz. 2, pkt 1, a także powołuje się na stanowisko pracy wymienione w przepisach resortowych tj. Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 19 z dnia 7 lipca 1987., tj. „kierowca samochodu ciężarowego”. Jednakże powyższe przepisy resortowe wymieniają stanowisko pracy „kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym co najmniej 3,5 tony”.

Odwołanie od powyższej decyzji pozwanego organu rentowego wniósł ubezpieczony A. Ł., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. Ubezpieczony wskazał, iż w obydwu spornych okresach, wykonywał prace kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i na potwierdzenie tej okoliczności wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków J. S., T. B. oraz R. P..

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

W piśmie procesowym z dnia 17 lipca 2013 r. organ rentowy poinformował, że na podstawie nowo nadesłanej dokumentacji przez skarżącego, uznano za pracę w szczególnych warunkach okres zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) w S. od dnia 1 stycznia 1978 r. do dnia 31 grudnia 1984 r.

Na rozprawie z dnia 14 października 2013 r. ubezpieczony wniósł o zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1973 r. do 1998 r. i przyznanie mu prawa do emerytury. Podał również, że pracował również w Spółdzielni (...) na stanowisku traktorzysty w okresie od 1 czerwca 1973 r. do 31 października 1977 r.

Pozwany oświadczył, że w jego ocenie sporny okres od 1 stycznia 1985 r. do 31 grudnia 1998 r. należy zaliczyć do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. Ł., urodzony dnia (...), z zawodu kierowca, w dniu 19 lutego 2013 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach.

Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, a wymagany wiek 60 lat ubezpieczony ukończył w dniu 21 marca 2013 r.

okoliczności bezsporne, vide: wniosek ubezpieczonego o emeryturę – k. 1-6 akt emerytalnych

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. staż sumaryczny 25 lat, 6 miesięcy i 21 dni.

dowód: karta przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego – k. 103 akt emerytalnych

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 26 marca 2013 r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonemu A. Ł. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie

warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od 1 stycznia 1978 r. do 31 sierpnia 1991 r. (łącznie: 13 lat i 8 miesięcy) w Przedsiębiorstwie (...) oraz od 2 września 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. (łącznie: 7 lat 3 miesiące i 29 dni) w (...) Spółkę z o.o.

dowód: decyzja pozwanego o odmowie prawa do emerytury z dnia 26 marca 2013 r. – k. 101-102 akt emerytalnych

W pierwszym spornym okresie, od 1 stycznia 1978 r. do 31 sierpnia 1991 r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku kierowcy ciągnika od dnia 1 stycznia 1978 r. do 31 grudnia 1984 r. oraz kierowcy samochodu ciężarowego od dnia 1 stycznia 1985 r. do 31 sierpnia 1991 r.

dowód: świadectwo pracy z dnia 30 sierpnia 1991 r. – k. 21, świadectwo pracy z dnia 30 sierpnia 1991 r. – k. 23, karta obiegowa zmiany z dnia 4 listopada 1977 r. – k. 116, umowa o pracę – k. 118, kartoteki zarobkowe za lata 1977-1991 – k. 119-123 akt emerytalnych,

W kolejnym spornym okresie, od 2 września 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Spółkę z o.o. w M. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.

dowód: świadectwo wykonywani prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 28 lutego 2001 r. – k. 25, świadectwo pracy z dnia 28 lutego 2001 r. – k. 27, angaże z dnia 26 kwietnia 1994 r., z dnia 2 grudnia 1994 r., z dnia 17 czerwca 1995 r., z dnia 7 lipca 1997 r., z dnia 1 września 1998 r. i z dnia 3 sierpnia 1998 r. – k. 124-129 akt emerytalnych,

Przedsiębiorstwo (...) w S. wykonywało usługi na rzecz (...) Spółkę z o.o. w M., polegające na przywożeniu słomy lnianej z punktów skupu, a następnie rozwożeniu gotowych produktów na terenie Polski.

Ubezpieczony w okresie od 1 stycznia 1978 r. o 31 grudnia 1984 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca ciągnika z przyczepą, którym woził słomę lnianą z punktów skupu do przedsiębiorstwa (...). Punkty skupu znajdowały się w promieniu 100 km. Przywóz słomy trwał cały rok.

Następnie od 1 stycznia 1985 r. ubezpieczony pracował jako kierowca samochodów ciężarowych o ładowności powyżej 3,5 tony, przede wszystkim marki S. 200, którym, podobnie jak we wcześniejszym okresie, woził słomę lnianą, a ponadto rozwoził wyroby przędzalnicze np. sznurek na terenie całej Polski, m.in. do fabryki kabli w K..

W okresie od 2 września 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. ubezpieczony wykonywał powyższą pracę na dotychczasowych warunkach w ramach zatrudnienia w przedsiębiorstwa (...), ponieważ doszło do (...) Przedsiębiorstwa (...) w S.. W tym okresie prowadził samochody ciężarowe marki S. i (...)z przyczepą 10 .

(dowód: zeznania świadków J. S., T. B. i R. P. oraz ubezpieczonego – k. 27 (nagranie CD) akt sprawy)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu oraz aktach osobowych ubezpieczonego ze spornego okresu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w N., których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków J. S., T. B. i R. P., bowiem jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania, a jednocześnie zatrudnione w spornym okresie w tych samych zakładach pracy, w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że ich zeznania razem z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym zeznaniami wnioskodawcy, tworzą zwartą i logiczną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego A. Ł. jest zasadne i z tego tytułu zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 nr 153 poz. 1227 ze zm.), dalej: ustawa, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Podkreślenia wymaga, iż art. 184 ust 2 powyższej ustawy zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. nr 637) z dniem 01 stycznia 2013r., co skutkuje tym iż od 01 stycznia 2013 r. celem uzyskania uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przez ubezpieczonych przesłanki rozwiązania stosunku pracy.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale VIII (W transporcie i łączności) pod pozycją 2 wskazano prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony a pod pozycją 3 prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych.

Pomocniczo wskazania wymaga natomiast, że w wykazie A - stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, o których mowa w § 4 rozporządzenia - stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dz. Urz. MG. z 1987 r. Nr 4, poz.7) w dziale VIII (W transporcie i łączności) pod pozycją 2 pkt 1 wskazano prace kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, a pod pozycją 3 pkt 1 prace kierowcy ciągnika – traktorzysty.

Sąd podziela wprawdzie stanowisko, zgodnie z którym zarządzenia resortowe nie stanowią źródeł powszechnie obowiązującego prawa, i stanowią jedynie pomocnicze akty prawa niższego rzędu oraz dokumenty dotyczące jedynie

konkretnych zakładów pracy, do których odwoływali się poszczególni pracodawcy, wskazując w dokumentacji pracowniczej (świadczeniach wykonywania pracy w warunkach szczególnych) na rodzaje wykonywanej przez pracowników pracy. Kluczowym i podstawowym dokumentem w tym zakresie pozostaje cytowane powyżej rozporządzenie. Wypowiedział się bowiem w powyższym zakresie Sąd Najwyższy, wskazując, iż źródłem prawa do emerytury za pracę w szczególnych warunkach jest ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i rozporządzenie z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Nie jest nim natomiast zarządzenie resortowe, jako że nie stanowi źródła prawa (art. 87 Konstytucji). Wykazy resortowe wydane na podstawie § 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mają natomiast charakter informacyjny, techniczno - porządkujący, uściślający oraz mogą mieć znaczenie w sferze dowodowej, stanowiąc podstawę domniemania faktycznego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012 r., I UK 403/11).

Wskazać również należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 21 marca 2013 r. osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat (25 lat, 6 miesięcy i 21 dni) oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy wobec podniesionych w zaskarżonej decyzji z dnia 26 marca 2013 r. przez pozwanego zarzutów, iż przedłożone dokumenty w postaci świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach budziły zastrzeżenia, co do faktów w nich zawartych – pracodawca Przedsiębiorstwo (...) w S. nie podał, w jakich okresach ubezpieczony zajmował poszczególne stanowiska, a ponadto zarówno on jak i (...) Spółka z o.o. w M. wskazywali na stanowiska, które nie były wymienione w w/w rozporządzeniu ani zarządzeniu resortowym - za zatrudnienie w szczególnych warunkach uznać można było sporne okresy zatrudnienia ubezpieczonego od 1 stycznia 1978 r. do 31 sierpnia 1991 r. oraz od 2 września 1991 r. do 31 grudnia 1998 r.

Wskazać należy, że z treści zgromadzonej w niniejszej sprawie dokumentacji z akt rentowych pozwanego i akt osobowych przełożonych w toku niniejszego postępowania przez ubezpieczonego wynikało, że w okresie od 1 stycznia 1978 r. do 31 sierpnia 1991 r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku kierowcy ciągnika od 1 stycznia 1978 r. do 31 grudnia 1984 r. oraz kierowcy samochodu ciężarowego od 1 stycznia 1985 r. do 31 sierpnia 1991 r. Następnie od 2 września 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Spółkę z o.o. w M. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.

Charakter pracy ubezpieczonego w spornych okresach został jednak jednoznacznie ustalony w oparciu o treść zeznań przesłuchanych w sprawie świadków J. S., T. B. i R. P., z których wynikało, że A. Ł. w okresie od 1 stycznia 1978 r. o 31 grudnia 1984 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca ciągnika z przyczepą, którym

woził słomę lnianą z punktów skupu do przedsiębiorstwa (...). Następnie od 1 stycznia 1985 r. do 31 grudnia 1998 r., początkowo na rzecz Przedsiębiorstwa (...) w S., a od 2 września 1991 r. bezpośrednio na rzecz (...) Spółka z o.o. w M., pracował jako kierowca samochodów ciężarowych o ładowności powyżej 3,5 tony, przede wszystkim marki S. 200 i (...)z przyczepą 10, którymi, podobnie jak we wcześniejszym okresie, woził słomę lnianą, a ponadto rozwoził wyroby przędzalnicze np. sznurek na terenie całej Polski, m.in. do fabryki kabli w K..

Podkreślenia wymaga, że wszyscy przesłuchani w niniejszej sprawie świadkowie J. S., T. B. i R. P. posiadają odpowiednią wiedzę na temat charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy, byli zatrudnieni wraz z ubezpieczonym w podobnych okresach i w tych samych zakładach pracy. Ich zeznania były logiczne i spójne, a nadto korespondowały z treścią zgromadzonej w sprawie dokumentacji i treścią zeznań ubezpieczonego. Strony nie kwestionowały treści zeznań świadków, toteż tym bardziej Sąd nie znalazł jakichkolwiek podstaw by kwestionować ich wiarygodność.

Należy także podkreślić, że sporne nie były okresy pracy w w/w przedsiębiorstwach – okresy te zostały bowiem uwzględnione w ogólnym okresie zatrudnienia ubezpieczonego.

Zauważyć trzeba również, iż w toku postępowania przed sądem organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 17 lipca 2013 r. uznał za pracę w szczególnych warunkach okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w S. od dnia 1 stycznia 1978 r. do dnia 31 grudnia 1984 r., a po przesłuchaniu w/w świadków i ubezpieczonego, na rozprawie z dnia 14 października 2013 r. okres zatrudnienia od 1 stycznia 1985 r. do 31 grudnia 1998 r. w Przedsiębiorstwie (...) w S. oraz w (...) Spółka z o.o. w M..

Tym samym stan faktyczny w niniejszej sprawie stał się ostatecznie między stronami niesporny.

Biorąc zatem pod uwagę wnioski płynące całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd Okręgowy stwierdził, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace na stanowiskach wymienionych w wykazie A - prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego - stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale VIII (W transporcie i łączności) pod pozycją nr 2 w okresie od 1 stycznia 1978 r. do 31 grudnia 1984 r. oraz pod pozycją 3 w okresie od 1 stycznia 1985 r. do 31 grudnia 1998 r.

Nadmienić należy również, że zgodnie z treścią art. 100 ust.1 ustawy emerytalnej prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust. 2. W przypadku ubezpieczonego, tym dniem był dzień osiągnięcia 60 roku życia.

Biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny i argumenty podnoszone powyżej, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i cyt. wyżej przepisów zmienił zaskarżoną decyzję organu ubezpieczeniowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 21 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy, na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wnioskuje a contrario uznał również, iż pozwany organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na to, że dopiero przeprowadzenie obszernego postępowania dowodowego w toku postępowania przed sądem, w tym w szczególności dopuszczenie dowodu z akt osobowych ubezpieczonego oraz z zeznań świadków, pozwoliło na uznanie, że w spornych okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Przewodniczący: SSA w SO Ewa Downar-Zapolska